

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra FRU MARIES BAUTASTEEN VED RØNNEBÆKSHOLM

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 26.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947088873744/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

FRU MARIES BOUTASTEEN VED RØNNEBÆKSHOLM.¹

DET var den fjerde August, Fru Mariæ Aarsdag, at Boutastenen blev reist for hende, som vi havde saa kort og maae deslængere savne, hende, som, hvis hun endnu havde levet, først vilde fyldt sine to og fyrretyve Aar og som vi snarere havde tænkt, skulde haaret de Firsindstyve uden krummet Ryg eller sløvet Øie.

Det hørde vistnok til mit Levnets-Løbs tunge Skridt at gaae i Spidsen, hvor man rejste Boutastenen for mine Øines Lyst og min Sjæls Veninde, thi denne Begivenhed hørde jo med til Fru Mariæ Ligbegjængelse, men det var dog, mellem mange tunge Skridt i hendes Fraværelse, det letteste, thi Boutastenen, naar den sættes af kiærlige Hænder paa Sandheds Grund, da peger den dog paa en virkelig Opreisning, som den kan times her-neden for dem, som er i Gravene. Ja, en saadan Boutasteen peger ikke blot i det Fjerne, Omtaagede, paa Soel-Opreisningen, som de allerkiærligste Hænder vil give alt ædelt Støv i den elskeligste Sandheds Navn, men den peger ogsaa i det Nærværende og Aabenlyse, paa den Maane-Opreisning, som kiærlige Læber paa den yndige Sandheds Vegne skjænker hensovne Ædlinger i et levende og priseligt Eftermæle.

Og see, en saadan Boutasteen er Fru Mariæ til Rønne-bæksholm, thi den er reist af Bønder og Huusmænd paa Godset, efter deres eget Hjertes Drift og efter deres eget Hoved, derfor er det en trofast Kampasteen, vil sine fem Alen høi, hvori jeg gjerne vil see et godt Varsel om den »dannede Bondestand«, der hverken er forgjort eller forkvaklet, som Kampasteenen vilde være, hvis den enten var blevet til Sand-

¹ Daanebrog den 25. August 1855.

Fru Mariæ Bautasteen

steen eller dog var slebet og glattet til Ukiendelighed, istedenfor kun at være tilhugget og tildannet efter sin Art og til sit Brug. Og naar en saadan Bautasteen er reist af danske Bønder og Huusmænd, af egen Drift og efter deres eget Hoved, da veed Alle hvem der kiender dem, at den er ikke reist for ingen Ting, thi der skal altid Noget og sædvanlig Meget til at sætte Danske Bønder og Huusmænd og især magelige Sællandsfare i Bevægelse for Noget, der koster noget, og kan snart koste dem hvad de kalder meget, om ikke formeget. Og skjøndt det kun er en Kampesteen, tildannet af Steenbuggeren i Skielby, Niels Madsen, saa har den dog kostet hvad Sællandske Bønder og Huusmænd kalder meget at give ud som en Almisse og at sælge paa en Steen, thi vel veed jeg ikke og har heller aldrig spurgt om, hvormeget Bautastenen har kostet i rede Penge, men jeg har dog hørt af et trofast Ørevidne, at da Mændene først ifjor var samlede om den Sag, hvor Sognefogden Jørgen Jepsen fra Steenstrup og Jens Vincentsen fra Bøgesø fødte Tanken og førte Ordet, da sagde den gamle Bonde, som skulde gjøre Begyndelsen, jeg giver fem Specier, og han tænkte vel, der vilde Ingen af de Andre stikke ham, men han blev dog stukket, for en anden Bonde sagde: jeg giver tredive Rigsdaler, og det er mig Nok til Beviis paa, at Fru Mariæ Bautasteen har kostet Danske Bønder og Huusmænd meget meer end de vilde give for ingen Ting.

Da nu Ære-Støtten for Fru Mariæ er sat af Sællandske Bønder og Huusmænd, efter deres Hjertes Drift og efter deres eget Hoved, saa følger det af sig selv, at Læsningen maa være det maadeligste, og at det langt mere var Fru Mariæ Hjerte end hendes Aand, baade Runerne og Bautastenen i det Hele efter deres Mening skulde pege paa, men det skader igunden slet ikke, for deels er Læsningen ikke blot paa Bautasteen men ogsaa i Menneske-Livet noget af det Mindste, og deels er Aanden Noget, man ikke nær saa tydelig enten med Støtter eller Runer kan pege paa som paa Hjertet, og endelig kan Hjertet, som en Moder, meget lettere og meget snarere tage imod Indtryk af Aanden, end det kan føde et virkeligt Udtryk for Aanden.

Det er derfor i mine Øine allerede meget, at i det mindste Jørgen Jepsen og Jens Vincentsen dog ikke ved denne Leilighed har glemt, at det er »Aanden«, som gjør levende, thi de bekostede selv en lille hvid Due paa Toppen af Ære-Støtten, og Jørgen Jepsen sagde udtrykkelig, at det var, fordi